

разработили съ материа́лы (вещества) за по́-къенж-тъ наукъ. Половина столѣтіе е господарувало ученієто на Шталя за особено нѣкое скрывающе ся въ естественны-ты тѣла горливо вещество, кое-то ся наречя *флогистонъ* и кое-то е отбивало хымінъ-тъ отъ правый ѹ путь. Най-послѣ, при излизаніе-то на прѣминжло-то столѣтіе, Пристлей, Лавуазе и други пролѣли новъ свѣтлинъ. Тіи открыли съществованіе-то на кислорода и причинж-тъ на горѣніе-то, и съ това турнажли ягка основъ на научно-то зданіе на същъ-тъ хымінъ. Скоро, при дѣятелно-то спомаганіе на Волтовж-тъ баттареи, запознали ся съ ряда на просты-ты вещества, и така получили тѣнъ азбу-къ, отъ кои-то съ съставены всички-ты дѣйствія на природж-тъ. Само откакъ наистинъ намѣрили прѣдполаганы-ты отъ стары-ты основны материі (вещеста) или стихіи, кои-то никакъ не ся простирали никакъ само до четыре, и опредѣлили отношенія-та на тѣхнъ-тъ мѣръ и тягло, при кои-то тыи могъть да ся съединявать една съ другъ,—стажили на съврьшенно твърдъ точкъ въ хымінъ-тъ. Природа-та не остановала вече затворена книга. Хыляды издырвачи ся стремили да разберажъ тѣнъ чюднъ книжъ. Събранный отъ неиъ материалъ достигнажль, най-послѣ, до такива размѣры, что-то единъ человѣкъ не могъль съ него да ся расправи; настажила нужда да ся раздѣли работа-та на по́-малки стржкове, что-то изучваніе-то на цѣло-то да тръгне по́-сполучно. Съ благородно надпрѣварваніе работать различни народи отъ образованый свѣтъ надъ тыя чясти, и ся трудять изново-придобываемо-то да прибавять къмъ общо-то добро и съ ползж да го прилагать къмъ практический животъ. И тыя придобыванія, кои-то съ обогатили